

Adı Soyadı :
Numara :

07.07.2022

**MAT 302 DİFERENSİYEL GEOMETRİ II DERSİ BÜTÜNLEME SINAVI
SORULARI**

- SORU 1:** $\alpha: I \rightarrow E^3$, $\alpha(t) = (3t, 4\sin t, 4\cos t)$ eğrisinin
a) T, N, B Frenet 3-ayaklısını bulunuz, (10 Puan)
b) κ eğriliğini ve τ burulmasını bulunuz. (10 Puan)
- SORU 2:** $\alpha: I \rightarrow E^3$, $\alpha(t) = (1 + \sin^2 t, 2 + \sin t \cos t, 3 + \cos t)$ eğrisinin
a) $t \in I$ parametresinin yay-parametresi olup olmadığını inceleyiniz, (10 Puan)
b) $\alpha(0)$ noktasındaki normal düzleminin denklemini bulunuz. (10 Puan)
- SORU 3:** E^3 de $z = \sqrt{x^2 + y^2}$ denklemiyle verilen yüzeyin $P = (-3, 4, 5)$ noktasındaki teğet düzleminin denklemini bulunuz.
- SORU 4:** $M, N \in E^n$ eğrileri sırasıyla $(I, \alpha), (I, \beta)$ koordinat komşulukları ile verilsin. Eğer N, M nin involütü ise $\forall s \in I$ için $d(\alpha(s), \beta(s)) = |c-s|$, $c = sbt$ dir, ispatlayınız.
- SORU 5:** Geodezik eğriyi tanımlayınız, geodezik eğrilerin her noktada hız vektörlerinin uzunlukları sabittir, ispatlayınız.

Not: Her soru eşit puanlı ve süre 90 dakikadır.

Başarılar
Prof.Dr. İsmail AYDEMİR

CEVAP ANAHTARI

1) α yay-parametrelidir mi?

$$\alpha'(t) = (3, 4\cos t, -4\sin t) \Rightarrow \|\alpha'(t)\| = \sqrt{9 + 16\cos^2 t + 16\sin^2 t}$$

$$= \sqrt{9 + 16} = 5 \neq 1$$

olduğundan α birim hızlı değildir.

a) $T = \frac{\alpha'(t)}{\|\alpha'(t)\|} = \frac{1}{5} (3, 4\cos t, -4\sin t)$ olur.

$\alpha''(t) = (0, -4\sin t, -4\cos t)$ olur.

$$\alpha'(t) \times \alpha''(t) = \begin{vmatrix} e_1 & e_2 & e_3 \\ 3 & 4\cos t & -4\sin t \\ 0 & -4\sin t & -4\cos t \end{vmatrix}$$

$$= e_1[-16\cos^2 t - 16\sin^2 t] - e_2[-12\cos t] + e_3[-12\sin t]$$

$$= (-16, 12\cos t, -12\sin t)$$

olur.

$$\|\alpha'(t) \times \alpha''(t)\| = \sqrt{16^2 + 12^2(\cos^2 t + \sin^2 t)} = 20 \quad \text{olur}$$

$$B = \frac{\alpha'(t) \times \alpha''(t)}{\|\alpha'(t) \times \alpha''(t)\|} = \frac{1}{5} (-4, 3\cos t, -3\sin t)$$

bulunur.

$$N = B \times T = \frac{1}{25} \begin{vmatrix} e_1 & e_2 & e_3 \\ -4 & 3\cos t & -3\sin t \\ 3 & 4\cos t & -4\sin t \end{vmatrix}$$

$$= \frac{1}{25} [e_1(-12\cos t \sin t + 12\sin t \cos t) - e_2(16\sin t + 9\sin t) + e_3(-16\cos t - 9\cos t)]$$

$$= \frac{1}{25} (0, -25\sin t, -25\cos t)$$

$$= (0, -\sin t, -\cos t)$$

bulunur.

$$b) \kappa(t) = \frac{\|\alpha'(t) \times \alpha''(t)\|}{\|\alpha'(t)\|^3} = \frac{20}{125} = \frac{4}{25}$$

olur.

$$\tau(t) = \frac{\det(\alpha'(t), \alpha''(t), \alpha'''(t))}{\|\alpha'(t) \times \alpha''(t)\|^2} \quad \text{dir.}$$

$$\alpha'''(t) = (0, -4\cos t, 4\sin t) \quad \text{olup}$$

$$\det(\alpha'(t), \alpha''(t), \alpha'''(t)) = \begin{vmatrix} 3 & 4\cos t & -4\sin t \\ 0 & -4\sin t & -4\cos t \\ 0 & -4\cos t & 4\sin t \end{vmatrix}$$

$$= 3(-16\sin^2 t - 16\cos^2 t) - 4\cos t \cdot 0 - 4\sin t \cdot 0$$

$$= -48$$

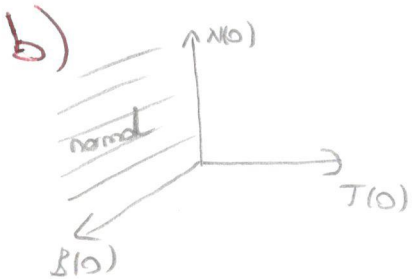
$$\text{olup} \quad \tau(t) = \frac{-48}{400} = -\frac{3}{25}$$

bulunur.

$$2) a) \alpha'(t) = (2\sin t \cos t, \cos^2 t - \sin^2 t, -\sin t) \\ = (\sin 2t, \cos 2t, -\sin t)$$

$$\Rightarrow \|\alpha'(t)\| = \sqrt{\sin^2 2t + \cos^2 2t + \sin^2 t} = \sqrt{1 + \sin^2 t} \neq 1$$

olduğundan t yay-parametresi değildir.

Normal düzlemin normali $\tau(0)$ doğrultusundadır.

$$\tau(0) = \frac{\alpha'(0)}{\|\alpha'(0)\|} = (0, 1, 0)$$

olup $(0, 1, 0)$ normal düzlemin normal vektörüdür.

Düzlemin denklemini $ax + by + cz + d = 0$ ise

$a=0, b=1, c=0$ olup

$y+d=0$ olur. $\alpha(0) = (1, 2, 4)$ düzlem denklemini sağlar. Böylece

$2+d=0 \Rightarrow d=-2$ olup $\alpha(0)$ noktasındaki normal düzlemin denklemini

$$y-2=0$$

bulunur.

3) $F(x, y, z) = \sqrt{x^2 + y^2} - z$ olur. Burada

$$F_x = \frac{2x}{2\sqrt{x^2 + y^2}} = \frac{x}{\sqrt{x^2 + y^2}}, \quad F_y = \frac{2y}{2\sqrt{x^2 + y^2}} = \frac{y}{\sqrt{x^2 + y^2}}$$

ve $F_z = -1$ olur. Böylece

$$\begin{aligned} \vec{\nabla} F &= (F_x, F_y, F_z) \\ &= \left(\frac{x}{\sqrt{x^2 + y^2}}, \frac{y}{\sqrt{x^2 + y^2}}, -1 \right) \end{aligned}$$

olup $P = (-3, 4, 5)$ noktası üzerine

$$\begin{aligned} \vec{\nabla} F|_P &= \left(\frac{-3}{\sqrt{3^2 + 4^2}}, \frac{4}{\sqrt{3^2 + 4^2}}, -1 \right) \\ &= \left(-\frac{3}{5}, \frac{4}{5}, -1 \right) \end{aligned}$$

bulunur. $\vec{\nabla} F|_P$ teğet düzlemin normali olup $5 \cdot \vec{\nabla} F|_P$ de

normal vektör olarak alınabilir. $\vec{n} = 5 \cdot \vec{\nabla} F|_P = (-3, 4, -5)$ olur.

Teğet düzlemin denklemini $ax + by + cz + d = 0$ derseniz

$a = -3$, $b = 4$, $c = -5$ olup

$-3x + 4y - 5z + d = 0$ olur. $P = (-3, 4, 5)$ düzlemin denklemini sağlar. Yani

$+9 + 16 - 25 + d = 0 \Rightarrow d = 0$ olup P noktasındaki teğet düzlemin

denklemini

$$3x - 4y + 5z = 0$$

bulunur.

4. ve 5. soruların cevabı, ders notunda mevcuttur.